

VERKIEZINGEN 2024 MEMORANDUM

We worden geconfronteerd met grote maatschappelijke uitdagingen: groeiende ongelijkheid, klimaatontwrichting, aanvallen op onze fundamentele democratische principes en vrijheden. Het zijn uitdagingen die een sociaal antwoord vereisen, gebaseerd op solidariteit op nationaal en internationaal niveau.

Voor het ABVV kan er dus geen sprake zijn van een deelname van extreem-rechts aan de macht. Het cordon sanitaire blijft absoluut noodzakelijk.

Een nieuwe staatshervorming is geen prioriteit voor de bevolking. Ze zou onvermijdelijk de mechanismen van de federale solidariteit aantasten, zoals de sociale zekerheid, het arbeidsrecht, de loononderhandelingen en de arbeidsvoorwaarden. Het ABVV is er dan ook tegen.

In tegenstelling tot het concurrentie-federalisme dat we vandaag kennen, moet werk worden gemaakt van een federalisme gebaseerd op samenwerking en solidariteit. De dialoog moet een leidraad zijn in de besluitvorming. Respect voor en een versterking van het sociaal overleg zijn essentieel.

Met dit memorandum legt het ABVV in tien punten zijn agenda voor aan de politieke partijen en de toekomstige federale regering. Om die agenda door te drukken is het van groot belang dat links een sterk verkiezingsresultaat behaalt in juni 2024.

Thierry Bodson
Président

Miranda Ulens
Secrétaire Générale

1

LONEN

De vrijheid om over lonen te onderhandelen moet worden hersteld. **De wet op de loonmarge, de wet van '96, moet grondig worden hervormd** zodat de sociale partners op interprofessioneel niveau een marge kunnen vastleggen die indicatief is voor de loononderhandelingen op sector- en bedrijfsniveau. De berekening van deze indicatieve marge moet worden aangepast aan de economische realiteit. Deze marge komt bovenop de automatische indexering en de baremieke verhogingen die gegarandeerd moeten worden.

- De automatische indexering van lonen, wedden en uitkeringen moet steeds gegarandeerd zijn.
- Het minimumloon moet verhoogd worden richting €17/uur, oftewel €2.800/maand.
- Alle vormen van verloning moeten bijdragen aan de sociale zekerheid. Dit impliceert dat er geen nieuwe vormen van alternatieve verloning het licht zien én de herinvoering van deze bijdragen voor bestaande voordelen zoals de aandelenopties.
- De Europese richtlijn inzake loontransparantie moet omgezet worden om gelijke beloning voor mannen en vrouwen te bevorderen.

2

WERK-
VOORWAARDEN

Alle werknemers moeten genieten van een volwaardig werknemersstatuut en wettelijke garanties op werktijden, ook degenen die telewerken.

- Regel stages en studentenwerk via sociaal overleg op sectoraal niveau.
- Maak een einde aan onvrijwillig deeltijds werk en flexi-jobs die vaste contracten verdringen.
- Stop met het aanmoedigen van overwerk en maak in plaats daarvan werk van collectieve arbeidsduurvermindering.
- Het aantal wettelijke verlofdagen moet worden opgetrokken richting vijf weken betaald verlof.
- Belastend werk moet preventief aangepakt worden.
- Wie langdurig ziek is moet begeleiding krijgen. Herintegratie naar werk moet vrijwillig blijven en in geen geval aanleiding geven tot sancties.
- Verplicht bedrijven om de principes van waardig werk te respecteren in hun hele toeleveringsketen (zorgplicht).
- Garandeer de naleving van de IAO-normen in handelsovereenkomsten, via sociale clausules.

3

SOCIALE
ZEKERHEID

De sociale zekerheid moet federaal blijven en steeds worden beheerd door de vakbonden en werkgevers (paritair).

Wat de **gezondheidszorg** betreft, moeten we:

- deze behouden binnen de federale sociale zekerheid;
- een betere samenwerking tussen de verschillende overheidsniveaus aanmoedigen;
- ervoor zorgen dat de patiënt een centrale rol speelt in het hele zorgproces;
- de toegang tot de gezondheidszorg verbeteren en ongelijkheden wegwerken;
- een prioriteit maken van de volledige decriminalisering van abortus en versoepeling van de wettelijke termijnen.

We willen de **sociale zekerheid** herfinancieren, met name door:

- het afschaffen van verlagingen van werkgeversbijdragen, waarvan niet bewezen is dat ze bijdragen aan jobcreatie;
- een ‘vergrijzingsdotatie’, een specifieke overheidsdotatie om de kosten van de vergrijzing te helpen dragen;
- een progressieve algemene sociale bijdrage (ASB) op alle vormen van inkomen.

4

ARMOEDE-
BESTRIJDING

In de sociale zekerheid moeten alle sociale minima worden opgetrokken tot minstens 10% boven de armoedegrens.

- Werk aan de individualisering van sociale rechten: de afschaffing van het statuut van samenwonenden is dringend nodig. Samenwonenden moeten uitkeringen ontvangen op het niveau van alleenstaanden.
- Degressieve werkloosheidsuitkeringen horen niet thuis in onze sociale zekerheid. Wij eisen de definitieve afschaffing ervan.
- De welvaartsenveloppe moet binnen de voorziene tijd berekend worden (tegen midden september van even jaren) en volledig toegewezen worden aan het verhogen van de sociale uitkeringen.
- De uitkeringen voor tijdskrediet, verlof voor medische bijstand of ouderschapsverlof moeten hoger, onder meer voor alleenstaande ouders.
- Het leefloon moet minstens de Europese armoedegrens bereiken.

5

PENSIOENEN

De wettelijke **pensioenleeftijd** moet terug naar **65 jaar**. Na een **loopbaan van 40 jaar** moet iedereen recht hebben op een volledig pensioen. Er moet meer rekening worden gehouden met **belastend werk**. Degenen die daar tijdens hun carrière mee te maken krijgen, moeten eerder met pensioen kunnen gaan, zonder inkomensverlies.

We moeten ook:

- de loonplafonds voor de berekening van sociale uitkeringen verhogen;
- de vervangingsratio voor wettelijke pensioenen verhogen tot 75%, zoals reeds het geval is voor het gezinspensioen;
- periodes van tijdskrediet en pech in het leven (ziekte of werkloosheid) blijven gelijkstellen voor de pensioenberekening.

6

VERDELING VAN RIJKDOOM EN BELASTINGEN

Grote vermogens moeten rechtvaardiger bijdragen. We pleiten voor een **progressieve jaarlijkse vermogensbelasting** (van 0,5% tot 2%) vanaf 1 miljoen euro (exclusief de eigen woning). Hiervoor is een vermogenskadaster nodig.

- Alle bedrijven moeten belasting betalen op hun winsten aan het tarief van 25%, en 35% op overwinsten.
- De personenbelasting moet progressiever zodat de lage lonen minder worden belast en de hoogste inkomens meer. De belastingschijven van 52,5% en 55% voor de hoogste inkomens moeten opnieuw ingevoerd worden.
- Er moet een einde gesteld worden aan de concurrentie tussen werknemers op vlak van sociale en fiscale bijdragen (bijv. de dumping die wordt veroorzaakt door flexi-jobs).
- Er moet werk worden gemaakt van een globalisering van de inkomens voor de berekening van de belastingen.
- De strijd tegen belastingontwijking en fiscale paradijzen moet versterkt worden.

KLIMAAT EN SOCIALE RECHT- VAARDIGHEID

7

Een rechtvaardige transitie is alleen mogelijk door **meer vakbondsparticipatie** en **gezamenlijke klimaatplannen** op sectoraal en bedrijfsniveau.

Wij willen:

- meer investeringen in collectieve infrastructuur zoals Infrabel en de NMBS;
- een publiek energiebedrijf;

België moet een ambitieuzer klimaatbeleid voeren om de agenda van de Europese top te halen, namelijk een vermindering van de CO₂-productie met minstens 61% tegen 2030 ten opzichte van 1990.

8

VAKBONDS-
RECHTEN EN
COLLECTIEVE
ACTIE

Arbeidsvoorwaarden en arbeidsorganisatie moeten steeds het resultaat zijn van sociaal overleg. Eerst op interprofessioneel niveau, dan op sectorniveau en ten slotte op bedrijfsniveau.

Respect voor de sociale dialoog betekent:

- vakbondsvertegenwoordiging voor alle werknemers;
- vertegenwoordigers die beter geïnformeerd worden over de economische situatie en vooruitzichten;
- vertegenwoordigers die echt iets te zeggen hebben in alle fasen van een herstructurering.

Vakbondsacties en acties van het maatschappelijk middenveld moeten expliciet uitgesloten worden van het toepassingsgebied van het strafwetboek. Dwangsommen en andere vormen van gerechtelijke tussenkomst horen niet thuis in de beslechting van sociale conflicten.

SOCIALER EN DURZAMER EUROPA

9

De uitvoering van de Europese sociale pijler mag niet langer vrijblijvend zijn. Dit zou sociaal beleid op gelijke voet plaatsen met economisch beleid.

Om dit te bereiken is het nodig om:

- de sociale dialoog te versterken, in het bijzonder met betrekking tot nieuwe vormen van werk, digitale transitie en klimaatverandering (Green Deal);
- sociale dumping en precariteit te bestrijden door het mandaat van de Europese Arbeidsautoriteit uit te breiden en er een echte Europese sociale inspectie van te maken;
- het Europees economisch beleid te hervormen door lidstaten budgettaire ruimte te geven om te investeren in hun sociale infrastructuur, publieke diensten en economische duurzaamheid.
- unanimititeit te vervangen door stemming met gekwalificeerde meerderheid als voorwaarde in dossiers rond fiscaliteit.

INCLUSIEVE
SAMENLEVING
EN STERKE
OPENBARE
DIENSTEN

10

- De nabijheid, betaalbaarheid en kwaliteit van **openbare diensten** moet voor iedereen gegarandeerd zijn. Digitale technologie mag de mens niet vervangen. Privatisering moet een halt toegeroepen worden en de openbare diensten moeten meer middelen krijgen.
- De **diversiteit** van onze samenleving moet beter weerspiegeld worden, ook in bedrijven. Gelijkheid voor iedereen moet de norm zijn. Deze doelstelling moet gepaard gaan met nieuwe antidiscriminatie- en antiracismemaatregelen.
- Een **menselijke opvang** van asielzoekers is noodzakelijk. Er is een kader nodig voor individuele regularisaties voor mensen zonder verblijfsvergunning. Werknemers zonder papieren moeten gemakkelijker toegang krijgen tot een gecombineerde vergunning en een tijdelijk verblijfsrecht krijgen, zodat ze hun rechten voor de rechter kunnen doen gelden in geval van uitbuiting door hun werkgever.
- **8 mei** moet weer een wettelijke feestdag worden ter nagedachtenis van de overwinning op het fascisme en extreemrechts.
- Er moet minstens 0,7% van het bbp besteed worden aan officiële ontwikkelingshulp.

Het volledige memorandum vind je hier

ABVV

Hoogstraat 42 | 1000 Brussel

Tel. +32 2 506 82 11 | Fax +32 2 506 82 29

infos@abvv.be | www.abvv.be

Volledige of gedeeltelijke overname of reproductie van de tekst uit deze brochure mag alleen met duidelijke bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever: Thierry Bodson © 2020

Cette brochure est également disponible en français : www.fgtb.be/brochures

D/2023/1262/17